

Proračun mariborske mestne občine

PODROBNA RAZPRAVA PRORAČUNSKEGA PROMETA ZAKLJUČENA. — MESTNI DOLGOVI. — POTREBE IN KORISTI POSOJIL.

Maribor, 31. marca.

Sinoči je bila druga proračunska seja, za katero je vladalo med občinstvom precejšnje zanimanje ter se je zlasti precej socialistov zbralo na galeriji. Pred začetkom podrobne debate je bil soglasno sprejet predlog obč. svet. E r ž e n a, da naj mestna občina ponovno zahteva podaljšanje stanovanj, zaščite, ter protestira proti vladni nakani, da se stanovanjske zadeve prevajajo na občine.

I. poglavje rednega prometa: Splošna mestna uprava se ni dosti spremenila. Znižale so se nekatere potrebščine tako, da je sedaj potrebščin 3.340.900, kritja 983.900, primanjkljaja pa 2.357.000 Din, (prej 2.627.680 Din).

Uprava mestne imovine,

II. proračunsko poglavje, je pa preurejeno na ta način, da je vanj vnešeno le to, kar vojaški erar v resnici daje, to, kar dolguje, pa črtamo iz poglavja. Za samo vojašnico v Melju je bilo prej med kritjem kot najemnina, ki bi se morala plačati, Din 1.804.728, sedaj pa faktično plačane najemnine predstavljajo svoto Din 30.590. Ista svota je vnešena tudi kot potrebščine.

Bilanca poglavja: potrebščine: 426.552 (prej 918.690) kritje: 476.730 (prej 2.250.868) prebitok 49.822, prej primanjkljaj Din 1.332.178.

Pri III. poglavju rednega prometa: mestna podjetja in davščine

se je pribitek zvišal za okroglo 300.000 Din. Najvažnejša sprememba je ta, da se je med kritje v sklade za odpis na vrednosti uvrstilo tudi avtopodjetje z Din 224.000 Din.

Potrebščine 319.762, pokritja 1.054.838, prebitok 735.076 (prej 456.621 Din).

Občinski dolgovi

se delijo na stare, ki odpadejo na mestni sklad, na dolgove podjetij in gradbenega fonda in na dolgove, ki bodo nastali, da se izvršijo razni sklepi. Starih dolgov je 14, na podjetja 9 milijonov, za gradbeni fond 9.900.000 Din, novih 11.800.000 Din, vseh skupaj pa 45.439.148 Din.

Potrebščine proračunskega poglavja — obresti teh dolgov — prej 2.262.099 Din — so se znižale na Din 1.782.918, pokritje (obresti začasno naloženih glavnih in obrestih posojil, danih mestnim podjetnim ustanovam) je pa ostalo 946.950 Din in je primanjkljaj sedaj 835.968, prej 1.315.139 Din.

Z ozirom na debato je ugotovil podžupan dr. Lipold, da se je s posojili dosti dobrega storilo in da se bo lahko tudi letos nadaljevala gradbena akcija (za 3 milijone hiša s 25 stanovanji, na Staudingerjevem posestvu okrog 40 hiš, za 1½ milijona šoferska stanovanja, 300 tisoč za ceste itd.) Občani nosijo dosti bremen, ne smemo pa pozabiti, da so še hujša oblastna in državna bremena. Mesto nosi bremena za okrajni zastop, koristi pa nima in zato je potrebno, da se mesto izloči iz sreza, da bo z dajatvami samo upravljalo. Tržno nadzorstvo je treba reorganizirati, da ne bo ena moč za urad in za prakso.

Potrebščine V. poglavja za ceste, ulice, trge in parke

so se znižale od 2.201.031 na 1.911.346 Din, kritje pa zvišalo od 533.241 na Din 658.241 in je primanjkljaj (prej 1.567.790) sedaj 1.253.105 Din. Gradbeni urad dobi nov traktor za 25.000 Din, ki se bo sam izplačal ter se ta znesek vpiše tudi med pokritje.

Poglavje VI: gasilstvo je ostalo nespremenjeno razven za 10.000 Din zvišanega prispevka gasilskemu društvu. Potrebščine, odnosno primanjkljaj je Din 125.211. Pri zdravstvu so potrebščine nekoliko znižane in je primanjkljaj sedaj 250.167, prej pa 306.377 Din.

Socijalna politika

VIII. redno prometno proračunsko poglavje je imelo prej tudi donos »Mestnega kina« v znesku 15.000 Din. To sedaj odpade in znašajo z drugimi spremembami vred potrebščine 1.521.021 Din, pokritje 314.101 Din, primanjkljaj pa Din 1.206.920 (prej 1.225.295).

Obč. svet. Č a n ž e k je predlagal zvišanje podpore za brezposelne od 75.000 na 150.000 Din. Podžupan dr. Lipold

je pojasnjeval, da bi se bilo moralo s tem priti prej v odseku in da bo med proračunskim letom še dovolj prilike za zvišanje te in drugih podpor. Po daljši debati so socialisti zahtevali poimensko glasovanje, ki je pa uveljavilo referentov predlog ter spremembe odklonilo.

IX. poglavje šolstvo se je le malo spremenilo. Potrebščine 1.273.054, pokritje 209.246, primanjkljaj 1.063.808 Din (prej 1.078.808). V poglavju X.

Znanost, umetnost, prosveta

so podpore za SPD, Jugosl. matico, Ljudsko univerzo in Narodno galerijo odložene za pozneje, da se izplačajo, kadar bo vojaški erar plašal dolžno najemnino, izplačajo se pa podpore gledališču (prej 100.000, sedaj še 50.000 Din), Glasbeni matici, Muzejskemu in Zgodovinskemu društvu, javni študijski knjižnici in revnim dijakom. Potrebščine 396.993 (prej 595.623), pokritje 2852 (prej 5227) primanjkljaj 794.141 (prej 590.396 Din.)

Nespremenjena so ostala poglavja: obrt in trgovina (potrebščina, odnosno primanjkljaj Din 103.000), vojaštvo (primanjkljaj Din 185.809) raznoterosti (primanjkljaj 27.247, prej 38.647 Din). Bilanca rednega prometa: potrebščine 12.245.658, pokritje 5.038.280, primanjkljaj 7.207.378 Din.

Med 23. in 24. uro je občinski svet predelal še izredni, kreditni in prehajalni promet tako, da so za prihodnjo sejo ostala le še mestna podjetja.

Po predlogu svet. dr. S t r m š k a dobi magdalenska predmestje zelo potrebno otroško zavetišče. Obč. svet. P r i m e r je po vsej sili hotel zvišati kanalsčino. Nemci so za novo, zelo občutno breme zahtevali celo poimensko glasovanje, a so seveda propadli s svojimi glasovi in glasom obrtnika Dolčeka.

Prihodnja seja bo po velikonočnih praznikih.

Cvetna nedelja

(Stari običaji.)

Kdor pred cvetno nedeljo bos hodi, tega bo kača pičila. (Prekijaja.)

Tisti teden pred cvetno nedeljo ne sme gospodinja kruha peči, sicer ji bo celo leto plesnil. (Pohorje.)

Les za butaro ali presmec se mora že na tiho nedeljo pripraviti, ne sme se pa ukrasti na tujem. (Haloze.)

V butaro se dene dren, iva, hudobika, črensa, ledeni res in lesko; v vršič se vpleta sabinska brina, imenovana »žegenpam« (cipresa). V Konjicah devajo v sredino presneca hren.

Na cvetno nedeljo se pokaže, kdo je najbolj »brihten« in korajžen fant od fare. Čim debelejši in višji je presmec, tem ponosnejši je mladenič. Tudi s papirnatimi traki okinčan presmec ima posebno veljavo. V novejši dobi vesijo celo pomaranče na butare, kar so uvedli pri nas bivajoči Primorci.

Na Kozjaku ob državni meji se butara imenuje »pügl«, veliki presmeci so pa »krošnje«.

Blagoslovljene butare se odnesejo domov, kjer se nekaj leskovih šib olupijo in posuši, da se na Jurjevo pred solničnim vzhodom položi živini in jo obvaruje boleznim. Ostali presmec se hrani na podstrešju, da bo ob bližajoči se hudi uri s svojim dimom iz dimnika odvrnil vsako nesrečo. Ena leskovka za streho je pa najboljša obramba pred strelo. (Pohorje.)

Naš ameriški rojak,

gospod dr. F. J. K e r n v Clevelandu, je poslal fondu za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo v Ljubljani prispevek v znesku 100 dolarjev (5.500 Din). Uglednemu kulturnemu delavcu nove domovine, ki je podprl naše najvišje kulturne institucije s tako izrednim darom, izrekamo toplo zahvalo —

Mariborski in dnevni drobiž

Mariborsko gledališče

5. in 6. IV.

Narodno gledališče

Pergolesi:

Stabat mater

Posojilnica v Mariboru za narodna društva.

Lepa darila je naklonila tudi letos Posojilnica v Mariboru, Narodni dom in sicer so prejeli: Dijaška kuhinja Din 8.000 Glasbena Matica redne podpore Din 7.000 za turnejo Din 3.000, Sokolski dom Din 8.000. Zveza kulturnih društev Din 4.000, SPD za Ribniško kočjo Din 5.000, Podravska podružnica SPD Din 2.000, Ljudska knjižnica Din 3.000, Zgodovinsko društvo Din 2.000, Stavbena zadruga Dom Din 2.000, Protituberkulozna liga Din 2.000, Podporno društvo za revne dijake na gimnaziji Din 1.500, druga društva na vseh srednjih šolah v Mariboru po Din 1.000, Učiteljski dom in Pedagoško-didaktični krožek po Din 1.500, Obrtna in Trgovska nadaljevalna šola po Din 1.000, Narodno žel. glasbeno dr. Drava, Jugoslovenska Matica, moška podružnica C. M. dr., Jugosl. češkosl. liga, društvo slepih, odbor za spomenik kralja Petra in Vinarsko društvo po Din 1.000, Požarna bramba v Mariboru Din 2.000, v Zerkovcih in Podovi po Din 300, na Pobrežju Din 500, šole pri Sv. Križu, Radvanju, Zg. Sv. Kungoti, Selnici ob Dravi in na Teznu, Trgovska obrtna mladina, pevsko dr. Jadran, Jadranska straža, Dečji dom, Ljudska univerza, C. M. podružnica v Kamnici po Din 500, pevski društvi Zarja in Zvon po Din 300, društvo vpokojencev in društvo za varstvo živali po Din 200 in revni visokošolci skupaj Din 5.000. — Imenovani naj dvignejo dovoljene podpore pri Posojilnici v Mariboru, Narodni dom.

Zimski športni odsek Slovenskega planinskega društva v Mariboru

priredi v torek, dne 3. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani kina »Apolo« predavanje o zimski olimpijadi v St. Moritzu 1. 1928. Predaval bo tehnični referent jugoslovenskega zimskega športnega saveza g. Gnidovec. Predavanje bo spremljalo 90 prekrasnih skioptičnih slik o vseh olimpijskih prireditvah v St. Moritzu s posebnim ozirom na naše olimpijsko moštvo. G. Gnidovec je spremljal jugoslovensko olimpijsko moštvo v Švico in bil pri vseh prireditvah navzoč. Zato obeta biti predavanje zelo zanimivo, posebno še, ker je g. Gnidovec zelo dober govornik. Čisti dobiček je namenjen kritju deficita jugoslovenskega olimpijskega fonda. Predprodaja vstopnic pri Brišnik in Höfer-ju. —

Ure, zlatina na obroke

brez poviška — Jger, Maribor, Gosposka ulica 15. — IX

Splošno se zahtevajo

moške nogavice z znamko »Ključ«. Le-te ima trajno v zalogi tvrdka L. Ornik, Koroška cesta 9, po izjemnih najnižjih cenah. VI

Hišni posestniki.

Hišni posestniki se opozarjajo, da naznanijo takoj vsa stanovanja, ki so pravomočno odpovedana, v tajništvo društva hišnih posestnikov, Gregorčičeva ulica št. 8, da bo brez vsacega ovira in brez zamude mogoče pravočasna oddaja praznih stanovanj iskajočim najemnikom. Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico. — 663

Sokolsko društvo Hoče

uprizoni dne 1. aprila ob 3. uri popoldne Ks. Meška trodejsko dramo »Mati«. — Prijatelje podeželskih odrov vabimo k čim večjemu posetu prireditve. — 680

Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico

vabi svoje člane k občnemu zboru, ki bo v nedeljo, dne 1. aprila ob 9. dop. v Gambriunovi dvorani, Gregorčičeva ulica 29. 645

Bolečine v želodcu,

zaprtje, slaba prebava, glavobol, slab okus v ustih in bledica se odpravi z uporabo Franc-Jožefove vode. Pred počitkom naj se vzame ena čaša. Specialisti za želodčne bolezni izjavljajo, da je Franc-Jožefova voda kot dobro domače sredstvo vsega priporočila vredna. —

Sobota, 31. marca ob 20. uri »Urh, grof celjski« ab. C. Kuponi.

Nedelja, 1. aprila ob 15. uri »Pasijon«. Prvič. Kuponi. — Ob 20. uri »Dobri vojak Svejk«. Kuponi.

Ponedeljek, 2. aprila. Zaprtje.

Torek, 3. aprila ob 20. uri »Kreutzerjeva sonata« ab. A. Premijera.

»Kreutzerjeva sonata« na mariborskem odru. V torek nas bo gledališče seznanilo z dramatisirano »Kreutzerjevo sonato« s katero bo proslavila naša drama stoltnico Leva Tolstega. Da bo proslava čim dostojnejša, je gledališka uprava povabila g. N. Preobraženskega, ki bo predaval pred predstavo o Tolstem. Režija je v rokah g. J. Koviča. V glavnih vlogah nastopijo gđc. Kraljeva, gg. J. Kovič in V. Skrbinšek.

Dan rekrutov

včeraj in danes je precej buren. Pravijo, da so spomladanski rekruti veliko bolj živahni kot pa jesenski, kar je prav razumljivo, ko pomlad vsem ljudem, zlasti pa mladini, predstavlja vse lažje. Jesen je pa tumorna in ko se mladenič odpravlja v neznan, se mu zdi vse nehoče še težje. Če pustimo vso poezijo in sentimentalnost letnih časov na stran ter upoštevamo samo staro razvado kričanja, pitja in petja, pa dobimo realistični zaključek, da se na spomlad rekruti razpršijo po cestah, da se v hrupnih gruclah zbirajo ob ogalih, dočim se v mrzlih jesenskih dneh držijo posameznih gostiln.

Momak iz Prilepa in iz kršne Hercegovine danes stoično in precej posmehljivo ogleduje omahujoče in kričeče postave bodočih vojakov. Kakor Gulliver in Liliputanci je večkrat visok, zagorel vojak med gručo dosti manjših, bledikavih rekrutov, ki kričijo, dokler jim sape ne zmanjka. Čemu neki toliko kričijo — se vprašuje momak, ki mirno in celo nekako zamišljeno sprejema in preživlja dobro in zlo svojega življenja, tudi težave, ki so našim fantom popolnoma neznane.

Včerajšnji rekrutski dan je bil celo krvav. V gostilni Dreissger v Lajteršbergu so se stekli. Leopold Ribič iz Oseka, srez Maribor-levi breg, je dobil od nekega drugega rekruta z nožem težko rano v desnoro roko. Rešilna postaja je ranjenca odpeljala v bolnico. Storilec je pa slabo začel svojo vojaško dobo. Na večer je bil pa v neki mestni gostilni ranjen 22letni vlničar Ljudevit Skrovič iz mariborske okolice, ko se je slučajno znašel med gručo rekrutov. Bogzna komu je bil nož namenjen.

Boj surovosti je za nas veliko vprašanje.

Vprašanje premestitve poštnega urada Maribor 3.

Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani se je postavila na stališče, da je prostor sedanega poštnega urada v magdalenskem predmestju neprimeren, ker je preblizu glavne pošte. Zato ga namerava premestiti bolj proti Pobrežju ali pa v gornji del Frankopanove ulice blizu kadetnice. Ker se pa hoče poštna uprava ozirati na interese prizadetih krogov, razpisuje Trgovski gremij v Mariboru o tej zadevi pismeno anketo in prosi, da se mu pošljejo tekom enega tedna iz magdalenskega predmestja in Pobrežja utemeljeni predlogi in nasveti. —

Specialist za notranje bolezni dr. Janko Pihlar

se je po večletni klinični praksi v inozemstvu naselil v Mariboru in ordinira v Prešernovi ulici št. 2. II. nadstropje. — 682

Streljačka družina

opozarja članstvo, da se vršijo strelske vaje vsako nedeljo od 9. do 11. na običajnem mestu.

Stabat mater

na vel. četrtek in petek v mariborskem gledališču — 653